

Hei,

NTF har nå gjentatte ganger informert om tannhelseutvalget som jobber med fremtidens tannhelsetjeneste. **Uansett hvordan detaljene kommer se ut så tenker jeg at målet må være at alle pasienter skal kunne få diagnosebasert tannbehandling hos tannlegen som pasienten har tillit til (her må pengene følge pasienten) uten at pasientens økonomi er et tema.**

Undertegnede deltok i år på arrangementet Oral helsedag i regi av KAG i Trondheim. Det var interessant å høre fra legene og annet helsepersonell jeg snakket med at også dem ønsker mye bedre digital samhandling med tannhelsetjenesten enn hva status er i dag, og har i mange år etterlyst et felles journalprogram for både leger og tannleger. Dette er noe vi tannleger også har påpekt i mange år, men per i dag er det ingen digital kommunikasjon verken mellom tannlege og tannlege og heller ikke mellom tannlege og allmennhelsetjenesten. Kommunikasjon går fremdeles per post, og dette er uheldig de gangene man trenger viktig informasjon raskt. Og dette etter at vi har hatt Norsk helsenett på klinikkene i mange mange år. Ja, når alle helsearbeidere ønsker det samme: hvorfor i all verden er det fremdeles ingen løsning i sikte??? **Tannhelseutvalget bes med dette å muliggjøre god digital samhandling i tannhelse- og helsetjenesten.**

TkMidt har tidligere informert om at det trengs flere TOO-tannleger. Det avholdes kurs to ganger per år i regi av TkMidt.

Til tross for at noen pasienter må behandles i narkose så er det viktig å huske at målet med behandlingen hos TOO-tannbehandlersteam er at pasienten mestrer tannbehandling i bevisst tilstand.

Innimellom dukker jo en typisk TOO-pasient med alvorlig odontofobi opp hos alle og enhver, der det enkelte ganger raskt viser seg at det ikke finnes noe realistisk alternativ annet enn akutt tannbehandling i narkose, her har undertegnede hatt dialog med Fylkestannlegen i Trøndelag. Konklusjonen er at det er enormt behov for flere TOO-tannbehandlingsteam for å få ned køen med TOO-pasienter og forhåpentligvis sørge for at noen av disse etterhvert får tidsnær tannbehandling i narkose. Når disse pasientene med alvorlig odontofobi er på kontoret er det ofte ubehagelige situasjoner med en pasient som nesten besvimer av tannlegeskrek på vei fra venterom til behandlingsrom, og en irritert pårørende som er overrasket over at tilbudet ikke er bedre enn å måtte vente med smerter og betennelser i et halvt år på TOO-utredning hos TkMidt. Det oppleves som absurd lang ventetid. **Tannhelseutvalget bes med dette å sørge for raskere screening av TOO-pasienter på de godkjente klinikkene og øke kapasiteten på tannleger som utfører tannbehandling i narkose.**

Tannlegeforeningen har jo mantraet at offentlig støtte skal gå til dem som trenger det mest. Hadde dette fungert, hadde det da vært behov for et tannhelseutvalg? Men per idag får mange sårbare grupper ikke den hjelpen dem trenger, spesielt de omtalte TOO-pasientene. TOO-pasienter med akutte smerter og som ikke lar seg behandles på normalt vis, må få rask hjelp med tannbehandling, og hvis nødvendig i narkose, bare for å si det en gang til. Etter min mening er tannbehandling i narkose ikke bare en svært effektiv fremgangsmåte og får kortet ned ventetiden på det mest prekære behandlingsbehovet raskt og sparer pasienten for smerter på månedsvis. Det viktigste av alt er helsegevinsten for pasienten. Dessverre hører man jo av og til fra pasienter at dem som barn opplevde tannbehandlingen nærmest som overgrep når anestesi ikke virket, og noen ganger opplevde pasientene dette så sterkt at dem kom skjevt ut i livet med blant annet rusmisbruk.

Når det er kundetilfredsundersøkelser så scorer tannhelsetjenesten som regel veldig høyt, folk er i gjennomsnitt ikke like fornøyd med fastlege eller sykehus. **Skal det bli en ny ordning så må man ikke miste det positive som vi allerede har i tannhelsetjenesten.** Undertegnede sitter etter årets NTFs ledermøte igjen med inntrykket at plenum bestående av både offentlige og private tannleger stort sett er fornøyd med dagens ordning, en ordning som fungerer for de aller fleste pasienter. Statistiske tall viser at tannhelsen blant folk, spesielt barn og ungdom, fra år til år bare er blitt bedre og bedre. Men som så mange ganger påpekt tidligere, det er dessverre noen som faller utenfor og ikke får hjelp. NTFs mantra om at offentlig støtte skal gå til dem som trenger det mest, er dessverre enda ingen realitet. Skal man av den grunn gjennomføre en organisatorisk revolusjon når ordningen man har fungerer for de aller fleste? Og hvordan skal man forstå det faktum at det i Stortingsmelding 38 som blant annet handler om fremtidens tannhelsetjeneste, bare står noe om Den offentlige tannhelsetjenesten, men ikke den private? I USA finns det et ordtak som heter 'If it ain't broke-don't fix it!' Er det virkelig behov for så store forandringer? Eller er det mere hensiktsmessig med **målrettede justeringer overfor de sårbare gruppene slik at alle pasienter får diagnosebasert tannbehandling hos tannlegen dem har tillit til uten at pasientens økonomi er et tema, som undertegnede skrev innledningsvis.**

God jul og godt nytt år når den tiden kommer

Tannlege m.n.t.f. Niklas Angelus, privat tannlege i Namsos